

Työeläkelaitoksille

OIKEUSTURVAUUDISTUS MYÖS KUNNALLISEEN ELÄKEJÄRJESTELMÄÄN

Oheisena laki kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta (1324/1994), jolla oikeusturvauudistukseen liittyvät säännökset ovat tulleet myös kunnalliseen eläkejärjestelmään.

Menettelytapasäännöksiä on täydennetty siten, että käsittelyssä noudatetaan pääosin hallintomenettelylain keskeisiä periaatteita.

Muutoksenhakua tehostetaan siten, että valitus ohjataan päätöksen antaneeseen eläkelaitokseen eli Kuntien eläkevakuutukselle. Suostuessaan valittajan vaatimukseen Kuntien eläkevakuutus voi välittömästi itse oikaista päätöksensä. Muutoksenhakuelimissä käsitellään siten vain ne asiat, joissa eläkelaitos ei ole valmis muuttamaan päätöstään valittajan pyytämällä tavalla.

Laki on tullut voimaan 1.1.1995. Oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka on annettu lain voimassa ollessa.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivistoinen

N:o 1324

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) 6 §:n 1 momentti, 9 ja 9 a §, 10 §:n 3 momentti sekä 11 ja 12 §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentti 12 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (958/93), 9 a § 13 päivänä maaliskuuta 1992 annetussa laissa (229/92), 10 §:n 3 momentti 16 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1191/94), 11 § osittain muutettuna 21 päivänä joulukuuta 1979 annetulla lailla (941/79) ja 12 § muutettuna 7 päivänä heinäkuuta 1970, 3 päivänä helmikuuta 1989 ja 16 päivänä marraskuuta 1990 annetuilla laeilla (467/70, 110/89 ja 974/90), ja

lisätään lakiin uusi 5 b §, 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1992 annetulla lailla (1555/92) ja mainitulla 12 päivänä marraskuuta 1993 annetulla lailla, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja lakiin uusi 10 b § seuraavasti:

5 b §

Käsiteltäessä eläkelaitoksessa tämän lain ja tämän lain 3 §:n 1 momentissa mainitun eläkesäännön mukaista eläketurvaan liittyvää eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se hänen etunsa vuoksi on ilmeisen tarpeellista, ja noudatettava muutoin soveltuvin osin hallintomenettelylain

(598/82) 4, 6, 9—11, 16, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

Eläkelaitoksen luottamushenkilö sekä laitoksen viranhaltija ja työntekijä voi kuitenkin sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee eläkelaitoksen jäsenyhteisöä tai jäsenyhteisön palveluksessa olevaa viranhaltijaa tai työntekijää taikka muuta tämän lain mukaisen eläketurvan alaisuuteen kuuluvaa henkilöä.

HE 273/94
StVM 35/94

175—1994

440175P

6 §

Kunnallisen eläkelaitoksen menot jaetaan jokaiselta varainhoitovuodelta jäsenyhteisöjen vastattaviksi. Eläkelaitoksen valtuuskunnan päättämä osuus kustannuksista jaetaan jäsenyhteisöjen tämän lain soveltamisalaan kuuluville henkilöille suorittamien palkkojen, palkkioiden ja ansionmenetyksen korvausten sekä sportteleiden ja muiden valtuuskunnan edellä lueteltuihin rinnastamien ansioiden yhteismäärien suhteessa. Ennen jakoa edellä tarkoitettut ansiot kerrotaan valtuuskunnan vahvistamalla kertoimella, jonka suuruus riippuu tämän lain soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden eläketurvan sisällöstä sekä valtuuskunnan harkinnan mukaan muistakin eläkevastuisiin vaikuttavista tekijöistä. Valtuuskunta voi myös päättää jakaa osan kustannuksista jäsenyhteisöjen palveluksen perusteella varainhoitovuonna maksettujen tämän lain mukaisten eläkkeiden tai eläkkeen osien yhteismäärien suhteessa. Jäsenyhteisö on lisäksi velvollinen suorittamaan eläkelaitokselle valtuuskunnan vahvistamien perusteiden mukaan määrätyt eri eläkelajien omavastuuosuudet. Tämän lain soveltamisalaan kuuluvat henkilöt ovat velvollisia osallistumaan eläkelaitoksen menojen kattamiseen siten kuin 6 c §:ssä säädetään.

Kunnallisen eläkelaitoksen valtuuskunta antaa tarkemmat ohjeet I momentin soveltamisesta.

9 §

Eläkkeen hakijan tai saajan ja eläkeasiamiehen on toimitettava 8 §:n I momentissa tarkoitettu valituskirjelmänsä valitusajassa eläkelaitokselle.

Jos eläkelaitos hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten, kuin 8 §:ssä säädetään.

Jos eläkelaitos ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 2 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa eläkelautakunnan tai, jos valitus koskee eläkelautakunnan päätöstä, vakuutusosikouden käsiteltäväksi. Eläkelaitos voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin, kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos asia oli jo

toimitettu valitusviranomaiselle, eläkelaitoksen on ilmoitettava sille heti väliaikaisesta päätöksestä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta. Eläkeasiamiehen tekemä valitus on aina toimitettava valitusviranomaisen käsiteltäväksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin toimitettava asianomaiselle valitusviranomaiselle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

9 a §

Eläkelaitoksen ja eläkelautakunnan päätös saadaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevanakin, jollei muutoksen hakeminen täytäntöönpanon vuoksi käy hyödyttömäksi tai valitusviranomaisen kiellä täytäntöönpanoa.

Eläkelaitoksen ja eläkelautakunnan lainvoimainen eläkkeen takaisinperintää koskeva päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa annettu lainvoiman saanut tuomio.

10 §

Eläkelaitos voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyksen edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös eläkelautakunta ja vakuutusosikeus voivat menetellä vastaavasti valitusasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 8 §:ssä säädetään.

10 b §

Jos eläkelaitoksen päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen väärään lain soveltamiseen, eläkelaitos voi asianosaisten suostumuksella poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen (*asiavirheen korjaaminen*).

Jos eläkelaitoksen päätöksessä on ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, sen on korjattava päätöksensä. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen (*kirjoitusvirheen korjaaminen*).

Korjaamisesta on tehtävä merkintä eläkelai-

toksen tallekappaleeseen. Asianosaiselle on toimitettava korjattu tai uusi päätös. Jos päätöksestä on vireillä muutoksenhaku, eläkelaitoksen on ilmoitettava korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta ja toimitettava siitä tehty päätös myös valitusviranomaiselle.

Päätökseen, jolla eläkelaitos on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei saa hakea muutosta valittamalla.

11 §

Jos henkilö on saanut tämän lain mukaista etuutta enemmän kuin mihin hänellä on ollut oikeus, on aiheettomasti maksettu etuus perittävä takaisin.

Aiheettomasti maksettu etuus voidaan jättää osittain tai kokonaan takaisin perimättä, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi ja etuuden maksamisen ei ole katsottava johtuneen etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos takaisin perittävä määrä on vähäinen.

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan peritä takaisin myös kuittaamalla se vastaisuudessa maksettavista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei saa eläkkeensaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan siitä eläke-erän osasta, joka jää jäljelle sen jälkeen, kun eläke-erästä on ennakkoperintälain (418/59) nojalla pidätetty ennakko tai rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) nojalla lähdevero.

Tämän lain mukaista etuutta ei saa siirtää

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

ilman eläkelaitoksen suostumusta toiselle. Sopimus, joka tarkoittaa eläkkeen panttaamista, on mitätön.

12 §

Valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomainen tai laitos, eläketurvakeskus, yksityinen työnantaja, vakuutus- ja eläkelaitos, sairaala ja virkasuhteessa oleva lääkäri sekä muut viranomaiset ja laitokset, jotka myöntävät tämän lain mukaisen etuuden määrään tai sen saamisoikeuteen vaikuttavia etuuksia, ovat velvolliset pyynnöstä antamaan maksutta kunnalliselle eläkelaitokselle ja eläkelautakunnalle hallussaan olevat käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun liittyvät tiedot. Lääkärinlausunnosta on suoritettava kohtuullinen korvaus.

Eläkelaitoksen jäsenyhteisö on velvollinen antamaan eläkelaitokselle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen tämän lain täytäntöönpanoa varten, ja eläkelaitoksella on oikeus tarkastaa jäsenyhteisön kirjoista tietojen oikeellisuus. Jos jäsenyhteisö jättää tiedot toimittamatta tai toimittaa ne myöhemmin kuin eläkelaitos määrää, voidaan 6 §:n mukainen maksuosuus määrätä suoritettavaksi enintään kaksinkertaisena.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1995.

Tämän lain oikaisuvaatimusta ja muutoksenhaku koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka on annettu tämän lain voimassa ollessa.

Sisäasiainministeri *Mauri Pekkarinen*